

Funded by
the European Union

Юдаїка в архівах, бібліотеках та музеях України: проблеми пошуку, дослідження, збереження

Наукова конференція в межах проєкту «Єврейська спадщина в Україні: міждисциплінарні рефлексії крізь призму архівних документів, культури, історії та літератури» (у партнерстві з ЮНЕСКО)

Організатор: Наукова група з історичної спадщини Національного університету «Києво-Могилянська академія»

Дата: 26 березня 2026 року

Час: 10:00 – 16:30

Місце проведення: Музей НаУКМА (вул. Григорія Сковороди, 2, 2-ий поверх)

Мова заходу: українська

Вхід: за умови попередньої реєстрації за посиланням <https://forms.gle/Xc74Wk71PBNUjXbP7>

Формат: змішаний (офлайн та онлайн). Трансляція буде доступна на сторінці: https://www.facebook.com/naukma/?locale=uk_UA

Анотація заходу

Наукова конференція історичної групи науково-дослідного проєкту «Єврейська спадщина в Україні: міждисциплінарні рефлексії крізь призму архівних документів, культури, історії та літератури», який реалізується у партнерстві з ЮНЕСКО за фінансової підтримки Європейського Союзу і має на меті дослідити єврейську спадщину України через призму різних наукових дисциплін, створити комплексне бачення її внеску в багатокультурну історію країни, зокрема, шляхом ширшої популяризації та сприяння науковому діалогу у цій галузі.

Упродовж багатоголіткового проживання на території України єврейським народом було створено значну матеріальну і духовну культурну спадщину, яка попри великі втрати через злочинні дії двох тоталітарних держав ХХ ст. – нацистської Німеччини і Радянського Союзу, зберігається у багатьох українських архівах, бібліотеках та музеях. На конференції учасники проєкту та наукові співробітники різних установ представлять свої наукові дослідження окремих єврейських колекцій документів та пам'яток, обговорять питання доступу, вивчення, збереження та поширення знань про єврейську історичну і культурну спадщину.

Під час конференції діятиме виставка «Юдаїка в колекціях наукової бібліотеки та наукового архіву НаУКМА», на якій вперше експонуватимуться рідкісні видання єврейських авторів і видавництва, що побачили світ у різних країнах протягом останніх 100 років, унікальні документи й автографи відомих єврейських науковців та діячів культури, які нині зберігаються в Могилянці. По завершенні конференції відбудеться екскурсія виставкою.

Запрошені учасники:

1. Ірина Мелешкіна – провідна наукова співробітниця Музею театрального, музичного та кіномистецтва України.

2. Максим Мартин – кандидат історичних наук, завідувач відділу «юдаїзм» Львівського музею історії релігії.

3. Ольга Яшна – кандидат історичних наук, провідна наукова співробітниця Національного заповідника «Києво-Печерська лавра».

4. Тамара Куцаєва – кандидат історичних наук, учений секретар Національного історико-архітектурного музею "Київська фортеця".

Модератори:

I секція: Таїса Сидорчук – кандидат історичних наук, керівник Науково-дослідного центру орієнталістики імені Омеляна Пріцака, координатор наукової групи з історичної спадщини, Національний університет «Києво-Могилянська академія».

II секція: Надія Уфимцева – молодша наукова співробітниця Науково-дослідного центру орієнталістики імені Омеляна Пріцака, дослідниця проекту, Національний університет «Києво-Могилянська академія».

Інші учасники конференції:

Анна Уманська – молодша наукова співробітниця Науково-дослідного центру орієнталістики імені Омеляна Пріцака, дослідниця проекту, Національний університет «Києво-Могилянська академія».

Тетяна Бородіна – старша викладачка кафедри історії, дослідниця проекту, Національний університет «Києво-Могилянська академія».

Програма заходу:

10.00-10.30. Відкриття. Вітальне слово від організаторів і партнерів

Ольга Полюхович – кандидат філологічних наук, віцепрезидентка з науково-навчальних студій, доцентка кафедри літературознавства імені Володимира Моренця, керівниця і наукова директорка проекту, Національний університет «Києво-Могилянська академія».

Богдана Лаук – заступниця міністерки культури України, Міністерство культури України.

Таїса Сидорчук – кандидат історичних наук, керівник Науково-дослідного центру орієнталістики імені Омеляна Пріцака, Національний університет «Києво-Могилянська академія».

Представники партнерів.

10.30-12.30. Секція 1.

Модератор: **Таїса Сидорчук** (НаУКМА)

- Доповідь «*Колекції єврейської друкованої книги в Україні: виклики ідентифікації, атрибуції та перспективи досліджень*», **Надія Уфимцева** (НаУКМА).
- Доповідь «*Юдаїка в зібранні Національного музею історії України: віднайдені надбання, виклики дослідження та ще невичерпані теми*», **Тамара Куцаєва** (Національний історико-архітектурний музей "Київська фортеця").

- Доповідь «Джерела з історії єврейської культурно-просвітницької організації “Культур-Ліга” у київських архівних зібраннях: виявлення, класифікація та дослідницький потенціал», **Анна Уманська** (НаУКМА).
- Доповідь «Юдаїка з фондів Національного заповідника “Києво-Печерська лавра” як приклад дослідження єврейських колекцій в музеях України», **Ольга Яшна** (Національний заповідник «Києво-Печерська лавра»).

12.30-13.00. Перерва. Кава брейк.

13.00-15.00. Секція 2.

Модератор: **Надія Уфимцева** (НаУКМА)

- Доповідь «Атрибуція і дослідження провенансу юдаїки з фондів Музею історії релігії: групи “Срібло” і “Метал”», **Максим Мартин** (Львівський музей історії релігії).
- Доповідь «Історія єврейського театру у Києві в матеріалах фондової колекції Музею театрального, музичного та кіномистецтва України», **Ірина Мелешкіна** (Музей театрального, музичного та кіномистецтва України).
- Доповідь «Простір агентності: роль очільників місцевих адміністрацій під час Голокосту на Полтавщині (на матеріалах місцевих архівів)», **Тетяна Бородіна** (НаУКМА).
- Доповідь «Документи Єврейського музею у львівських зібраннях: проблеми пошуку і дослідження», **Таїса Сидорчук** (НаУКМА).

15.00-15.30. Екскурсія виставкою «Юдаїка в колекціях наукової бібліотеки та наукового архіву НаУКМА».

15.30-16.30. Підбиття підсумків, товариське спілкування.